

Novus Coronastatus 0505:

Misstänkt smittade i Sverige, regioner och jämfört med konstaterat smittade

Sammanfattning

Om vi jämför Novus undersökning med andelen som tror de har smittats av Corona i Stockholm med KTH:s kliniska tester kan vi konstatera att resultaten är desamma vid samma tid. Rimligt då att dra slutsatsen att självskattning är ganska träffsäkert.

Det skulle innebära att 13 % av alla vuxna svenskar idag är smittade av Coronaviruset. I månadskiftet mars/april var 7 % smittade. Nästan en fördubbling alltså sedan dess. Men utvecklingen ser linjär ut som mattas av inte exponentiell. Detta bekräftar återigen att kurvan sett utplanad ut under denna period. Men visar också att när Folkhälsomyndigheten gick ut med larmet om den allmänna smittspridningen så var snarare 7 % av stockholmarna och 4 % av svenskarna redan smittade. Den exponentiella utvecklingen skedde nog innan den upptäcktes? Kommer ju fler tecken på att smittan funnits i Europa långt tidigare än känt. Något Novus rapporterat om tidigare. Ca 50 000 svenskar uppger att de smittades i december och januari.

Det skiljer sig åt mellan regioner, flest smittade i Stockholm, där nu 320 000 vuxna uppger att de är smittade, sen Västsverige med 220 000 och Mellansverige med 190 000.

Dödligheten av Covid-19 skulle också vara 0,28 % utifrån våra undersökningar. 2,3 % av alla smittade skulle vara konstaterade fall i maj. På varje konstaterat fall går det då 98 okonstaterade i Sverige. Men ju mer man testar desto mindre blir så klart mörkertalet och skillnaden mellan konstaterade och okonstaterade fall krymper. Något vi sett i New York som testat enormt mycket. Antal konstaterade smittade växer ju mer man testar.

Men ju bättre man kan beskriva symptomen och sjukdomsförloppen desto bättre kommer Novus undersökningar bli kring mörkertalet. Men kliniska testet som rapporterades igår visar att det är ganska troligt att man kan utgå från detta redan idag. Men mer information om det normala sjukdomsförloppet vore väldigt bra. Nu fokuseras på de allvarligt och det akut sjuka och deras symptom. Det stämmer illa med bilden av coronaviruset och dess utbredning i Sverige.

Läs mer på följande sidor.

20200505

975 000 (13%)

Svenskar misstänkt smittade av Coronaviruset

2 av 100

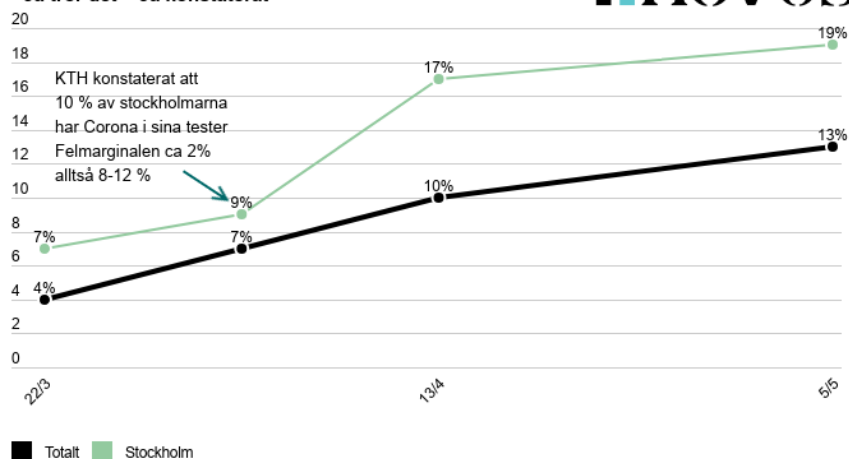
Är konstaterat smittade av de misstänkt smittade

0,28%

Dör av de misstänkt smittade

20200504

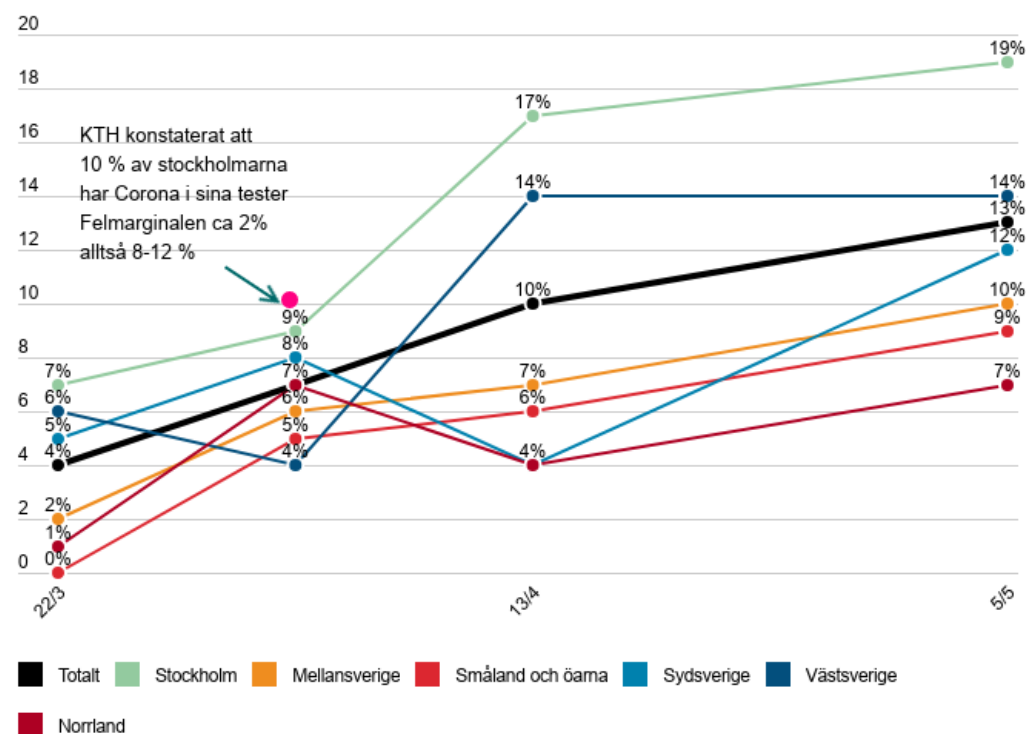
Tror du att du har smittats av Coronaviruset, covid-19?
"Ja tror det + Ja konstaterat"

Fördelning på regioner och utveckling över tid

Utifrån det faktum att Novus undersökning stämde mycket väl med KTH:s kliniska tester så vågar jag titta på hela Sverige och utgå från att självskattningen stämmer ganska väl på andra regioner och även andra tidsperioder än den datapunkt KTH gav oss. Detta är inte en prognos utan baserat på faktiska undersökningsdata över dessa tider. Därför det ser lite konstigt ut i grafiken, antalet smittade kan ju inte gå ned. Men detta ger ändå den bästa bilden av hur det ser ut med antal Coronasmittade i Sverige. Vi vet att de flesta inte uppsöker vård.

Ca 975 000 svenskar uppger idag att de tror de smittats av Corona i Sverige,

20200504

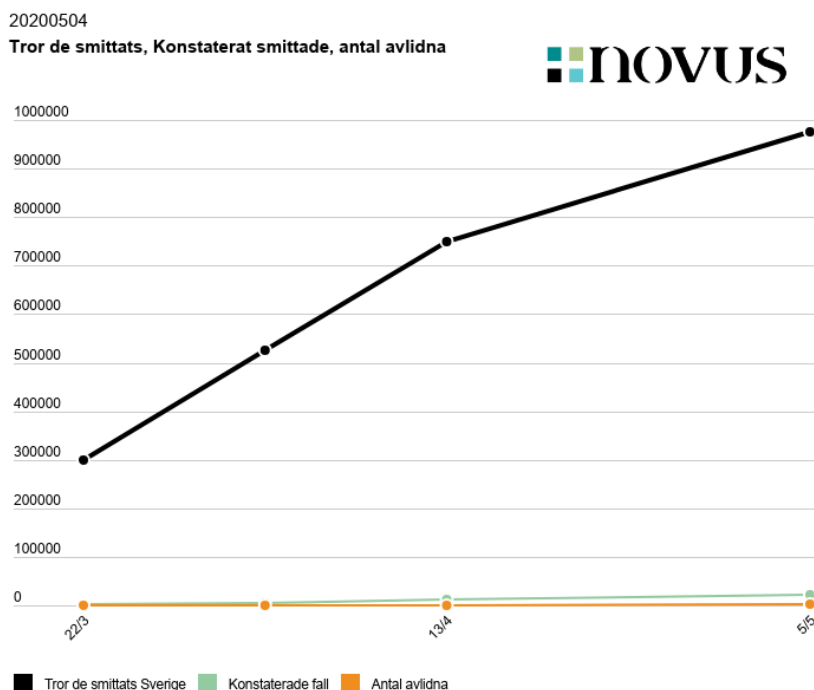
Tror du att du har smittats av Coronaviruset, covid-19?
"Ja tror det + Ja konstaterat"

	Totalt	Stockholm	Mellansverige	Småland och öarna	Sydsverige	Västsverige	Norrland
0322	300 000	120 000	40 000	0	60 000	90 000	10 000
0402	525 000	150 000	110 000	30 000	90 000	60 000	50 000
0413	750 000	290 000	130 000	40 000	40 000	210 000	30 000
0503	975 000	320 000	190 000	60 000	130 000	220 000	50 000

Antal smittade jämfört med konstaterade fall och avlidna

Det finns så klart flera antaganden i detta, men då vi kunde se hur väl självskattningen gällde på Stockholm jämfört med kliniska testerna från KTH så kan vi räkna vidare utifrån vår data. Självklart är det svårt att definitivt säga om man smittats med Coronaviruset. Samtidigt är samhället uppbyggt på självskattning. Om man är sjuk skall man stanna hemma. De symptom som Coronaviruset också uppvisar verkar bete sig på ett helt annat sätt än säsongsinfluensan, man är sjuk längre. Många har lättare symptom men det går inte över. Symptomen förändras över tid etc. Så att man som individ ganska väl kan avgöra om det är en vanlig förkylning, influensa eller Corona är nog ganska troligt, detta utgår alltså inte bara utifrån att vi ser att vi får samma nivå i Stockholm vid samma tid. Det är troligt att detta stämmer ganska väl.

Om vi då tittar på sjukdomens spridning i Sverige utifrån Novus undersökning och lägger till konstaterade fall och avlidna i samma graf:

Det är svårt att se antal konstaterat smittade och avlidna i grafen för andelen misstänkt smittade ökar så markant i Sverige. Kurvan på antal misstänkt smittade drar iväg på ett helt annat sätt än andelen konstaterade fall och antal avlidna. Det är ingen exponentiell utveckling utan snarare en linjär kurva som mattas av på slutet.

Titta vi på en tabell istället för lättare överblick:

	Tror de smittats Sverige	Konstaterade fall	Förhållande smittade/konstaterade fall	Antal avlidna	Dödlighet
0322	300 000	1 984	0,7%	23	0,008%
0402	525 000	5 874	1,1%	307	0,058%
0413	750 000	11 351	1,5%	953	0,127%
0503	975 000	22 416	2,3%	2 698	0,277%

Här har jag lagt in vilken dödlighet det skulle innebära. Som ni ser går dödligheten upp från 0,08 promille till 2,7 promille över tiden. Men tittar man också på socialstyrelsens statistik kring dödsfall består de som avlider främst av "äldreäldre" som Folkhälsomyndigheten kallar dem, samt har i utöver hög ålder, högt blodtryck och smittats av Coronaviruset i regel ytterligare minst en underliggande sjukdom som hjärt-kärlsjukdom, lungsjukdom eller diabetes. Samt att det rapporterats om att Coronaviruset kommit in i äldrevården så påverkar det antal avlidna markant. Det beror inte på hur många som smittas lika mycket som vilka som smittas. Att skydda våra äldre är helt avgörande i hur stor dödlighet Coronaviruset har i Sverige. Det är inget nytt men värt att påpeka även här. Ju fler "äldreäldre" som smittas desto högre blir dödligheten. Ju fler man testar desto större blir också andelen konstaterade fall jämfört med hur många som tror de är smittade.

Mörkertalet?

Sedan funderar jag på vad som menas med symptomfri. Det sägs att de flesta inte får några symptom. Borde det inte innebära att Novus undersökning borde visa långt färre smittade än KTH:s tester? Det beror på vad man menar med symptomfri. Det har presenterats olika bud om detta när jag läst på kring rapporteringen om det. Det verkar snarare betyda att man inte blir allvarligt sjuk än att man inte får några symptom alls. En "konstig" förkylning kommer de flesta nog att identifiera som något annat än en vanlig förkylning och inse att de nog är Coronaviruset och därför uppge i undersökningen att man smittats.

Självklart skall detta tas med en nypa salt. Men detta bör ge en ganska bra grov bild av hur smittspridningen sker över tid och i regioner i brist på massiva kliniska tester. Jag har väntat på att gå jämföra vår data med kliniska tester i snart två månader. De första testerna i Stockholm som bara tog aktiva fall och kom fram till 2,5 % kunde vi inte använda på ett bra sätt. För de testerna visade bara aktivt smittade med ett femdagars fönster. Att jämföra med vår data i Stockholm skulle bli för osäkert, då kunde vi bara titta på den grupp som sa att de smittats nyligen och samtidigt förstått att det de fått är Corona. Det skulle introducera ännu fler felkällor i tolkning av både vår data, men också självskattningen. Att man direkt i början inser att det är Coronaviruset under de första dagarna. Med KTH:s data på antikroppar så har vi bättre data att jämföra mot helt enkelt, och mer tryggt kan säga att självskattningen säger en hel del. Vilket också likheten i resultat visar.

För mer information om undersökningen kontakta

Torbjörn Sjöström

epost: torbjorn.sjostrom@novus.se

VD

Novus

Bakgrund

Novus presenterar alltid den senaste rapporten eller undersökningen om Corona här:

<https://novus.se/novus-coronastatus/>

Novus har sedan 19 mars regelbundet upp till dagligen undersökt svenskarnas syn på Coronaviruset, deras hälsostatus, symptom, när man blev, hur länge man varit sjuk samt tankar om sjukdomen och myndigheter.

Den 4 maj släppte KTH kliniska tester på antikroppar, och äntligen fick vi en datapunkt att gå på som gör att vi kan titta lite närmare på hur väl självskattad sjukdom stämmer med kliniska tester.

KTH:s studier visar att 10 % av stockholmarna smittats av coronaviruset i slutet av mars. Om vi utgår från att bortfallet var slumpmässigt samt att träffsäkerheten i testerna är bra i deras studier så skulle det innebära en felmarginal på knappt 2 %, det finns flera antaganden här, men det ger oss en utgångspunkt som är ett annat test och något vi kan jämföra med Novus undersökningar.

Runt månadsskiftet mar/april uppgav 9 % av stockholmarna i Novus undersökning att de tror de smittats av Corona eller har fått konstaterat att de har Corona. Felmarginalen i Novus undersökningar är också ett par procent. Men detta ger en nivå som är mycket samstämmig med de kliniska testerna. När resultaten är så pass nära varandra kan man dra slutsatsen att svenskarnas egenskattning av om man är smittad stämmer rätt väl med kliniska tester. Skillnaden var inom felmarginalen kan vi titta på utvecklingen över tid men också utvecklingen i hela Sverige.

Jag kommer att utgå från Novus data i detta, vi har inte räknat om något baserat på KTH:s kliniska tester, utan resultaten ligger så nära varandra att det inte skulle ge något.

Novus har under perioden 19 mars till 5 Maj genomfört över 20 000 intervjuer i Novus Sverigepanel, Med minst två undersökningar i veckan, men under långa perioder också dagligen genomförda undersökningar. Novus Sverigepanel är en slumpmässigt rekryterad grupp av svenska folket. Undersökningarna ger en bra bild av svenska folkets av vad svenska folket tycker under den undersökta perioden. Deltagarfrekvens har varit i genomsnitt 70 % per dygn. Rekordhöga resultat vilket stärker tillförlitligheten i undersökningen.